

"HALVARSNÅL"

Halvarsnålar kallades de långa mässingsnålarna med stor knapp som användes i Dalarnas folkliga dräktskick. De förekom allmänt under 1800-talet och användes främst vid enklare tillfällen för att fästa ihop halskläden och andra plagg.

I Stora Tuna socken användes "halvarsnålar" till att fästa ihop både halskläden och livstycken med sk halvsmäck. Dessa livstycken har varken knappar eller snörning. Det ena framstycket lades endast över det andra och fästes ihop med en mässingsnål. Några broscher, söljor eller spännen omnämns inte i traditions- eller bouppteckningar från St Tuna. Det finns inte heller några gamla broscher eller spännen bevarade. Istället har mässingsnålarna använts vid såväl enkla som högtidliga tillfällen.

I andra delar av landet kallas dessa mässingsnålar för "schalnålar".

Gamla nålar finns i många olika storlekar.

Oxiderade nålar tvättas i varmt vatten, diskmedel och citronsyra för att åter bli blanka.

© ERIK THORELL

Pilt Karin Ersdotter från Djura sn, Dalarna.
Målning från 1830-talet.
Halsklädet hopfäst med "halvarsnål".

Bild: Stockholms stadsmuseum/ Dalarna ett bildverk Allhems förlag 1971

Nyttillverkad nål enligt gamla hantverksmetoder, överensstämmer helt med gamla nålar.

Erik Thorell 1992